

Més pluralitat de mares en la ficció contemporània

[Multimedia](#)

Un volum monogràfic impulsat per la Universitat de Lleida analitza l'augment de relats sobre la maternitat en la ficció actual

L'editorial acadèmica Peter Lang publica [La maternidad en la ficción contemporánea](#) (2020), llibre en el qual expertes de diferents universitats espanyoles i llatinoamericanes descriuen com es construeix de forma simbòlica la maternitat en les obres de ficció audiovisual i literària més populars de l'actualitat. El llibre és fruit d'una investigació finançada per l'Institut de Desenvolupament Social i Territorial (INDEST) de la Universitat de Lleida i les seves editores són les professores Mariona Visa, M. Carme Figuerola i Erica Briones, provinents dels àmbits de la comunicació, la filologia i la infermeria respectivament.

Cada vegada arriben a les llibreries i a les nostres pantalles més històries que visibilitzen la diversitat de mares que existeixen en l'actualitat. Els canvis socials, culturals i tecnològics del nou mil·lenni, així com l'augment de dones en la creació i en els equips de producció, han propiciat nous relats, amb més matisos, sobre què significa convertir-se en mare. També s'ha aconseguit una major visibilitat dels processos que acompanyen aquesta etapa vital, com la recerca de l'embaràs, la infertilitat, els avortaments espontanis o voluntaris, la gestació, les pèrdues perinatals, el part, la lactància i el postpart, després de segles en els quals aquestes etapes havien estat silenciades en les obres culturals o tractades de forma simbòlica sense incloure la subjectivitat femenina. En aquesta última dècada han proliferat els relats de dones que ens parlen en primera persona de la seva experiència i el procés de convertir-se en mare s'ha convertit en l'argument de moltes pel·lícules i ficcions televisives d'èxit com *Els dies que vindran*, *Mira lo que has hecho*, *Catastrophe* o *Madres trabajadoras*. Igualment, han augmentat les dones protagonistes que no són mares, de manera que hi ha més referents que deslliguen la dona del rol tradicional de la reproducció.

Partint que les obres culturals constitueixen plataformes des de les quals desafiar rols de gènere tradicionals i postures essencialistes del que constitueix la feminitat, en el llibre s'analitzen, entre altres obres, els llibres de Gabriela Wiener i Eva Baltasar; pel·lícules en què la mare ocupa un paper principal com *Roma* (Cuarón, 2018) o *Madre* (Soroyen, 2019) i ficcions televisives populars com *Joc de Trons*, *The Big Bang Theory* o *El conte de la criada*. També s'inclouen dos capítols introductoris que descriuen la representació actual de la maternitat en l'art i en la publicitat.

Encara a falta de més progressos en la visibilitat de més etapes vinculades a la reproducció i a la inclusió d'aquestes en ficcions generalistes, el llibre conclou que la representació de la maternitat mostra un avanç respecte dècades

anterior. De tota manera, queda encara camí per recórrer, ja que algunes obres revelen una capacitat limitada per explorar en profunditat les paradoxes de la maternitat a principis de segle XXI, tot i visibilitzar els seus dilemes i reconèixer els reptes personals i diaris de les dones. Comèdies com *The Big Bang Theory* plantegen una transgressió aparent dels rols tradicionals, per acabar reproduint plantejaments convencionals i sèries dramàtiques com *Joc de trons*, encara que representen la maternitat des d'una visió poc convencional, transmeten en última instància una idea patriarcal, a l'ésser definida aquesta com a esfera incompatible amb la gestió política.

El llibre pot adquirir-se directament a l'[editorial Peter Lang](#) o demanar-se a qualsevol llibreria.
